

Regeringskansliet, Socialdepartementet

Delbetänkandet Hälsa- och sjukvård i det civila försvaret - underlag till försvarspolitisk inriktning (SOU 2020:23)

Datainspektionen har granskat delbetänkandet huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

Datainspektionens yttrande begränsas till de frågor som är av väsentlig betydelse för enskildas personliga integritet.

Sammanfattning

Datainspektionen kan inte på nuvarande underlag bedöma om förslagen i delbetänkandet är förenliga med de krav som framgår av dataskyddsförordningen och vilka integritetsrisker som förslagen slutligen kommer att medföra. I det fortsatta beredningsarbetet behöver det göras en utförlig integritetsanalys som visar att förslagen står i proportion till integritetsintrånget, innefattande en analys bland annat av vilka personuppgifter som ska behandlas och vilken nationell reglering som behövs för att uppfylla de krav som framgår av dataskyddsförordningen. Vidare måste behandlingen av personuppgifter utöver att vara förenlig med dataskyddsförordningen vara förenlig med 2 kap. 6 § andra stycket och 20–22 §§ regeringsformen. För att uppfylla kraven enligt regeringsformen krävs att det intrång som sker i den enskildes privata sfär måste vara befogat och inte större än nödvändigt. Intrånget ska mötas av integritetshöjande bestämmelser till förmån för den enskilde vars uppgifter behandlas. Därutöver måste förslagen i delbetänkandet analyseras med beaktande av annan lagstiftning som kan bli tillämplig, såsom patientdatalagen (2008:355) och lagen (2006:496) om blodsäkerhet.

Datainspektionens synpunkter på förslagen

Av delbetänkandet framgår dels att det bör övervägas om det finns behov av att återuppta arbetet med ett centralt register över hälso- och sjukvårdspersonal för totalförsvarets behov och dels bör förutsättningarna för att skapa ett nationellt register över blodgivare som är lätt tillgängligt för alla blodverksamheter utredas.

Datainspektionen konstaterar att det saknas en redogörelse för vilka personuppgifter som kan komma att behandlas till följd av förslagen, vilket rättsligt stöd det finns för att behandla personuppgifterna enligt dataskyddsförordningen samt när känsliga personuppgifter behandlas vilket undantag i artikel 9.2 i dataskyddsförordningen som ska kunna tillämpas och om det behöver kompletteras med nationella bestämmelser.

Datainspektionen efterfrågar således i det fortsatta beredningsarbetet en kartläggning av vilka personuppgifter som kommer att behandlas, ett tydligt utpekande av det rättsliga stödet och en analys som visar att förslagen är såväl proportionell mot de legitima mål som eftersträvas, som så tydlig, precis och förutsägbar som dataskyddsförordningen kräver. Annat som behöver belysas i en integritetsanalys är exempelvis vilka som ska ha åtkomst till personuppgifterna, vilken spridning uppgifterna i övrigt kan få, vilka sök- och sammanställningsmöjligheter som är nödvändiga för ändamålet och hur de kan begränsas, hur länge personuppgifterna behöver bevaras och vilken information de registrerade ska få.

Datainspektionen ser slutligen positivt på den särskilda vikt som läggs på integritets- och säkerhetsfrågor i arbetet med digitaliseringen av hälso- och sjukvården. Inspektionen vill särskilt betona vikten av att man i arbetet med AI och digitalisering beaktar de tekniska och organisatoriska åtgärder som behöver vidtas i syfte att minska risken för manipulerade data, cybersäkerhet och otillbörligt integritetsintrång.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Charlotte Waller Dahlberg efter föredragning av juristen Linda Olander. Vid den slutliga handläggningen har även chefsjuristen Hans-Olof Lindblom medverkat.

Charlotte Waller Dahlberg, 2020-06-18 (Det här är en elektronisk signatur)